

[Baunsgaard.]

må forsøge at vurdere, er: vil det med den samlede mængde af nuværende økonomiske begrænsninger være muligt at tro på, at den samfundsøkonomiske balance kan bevares under en sådan forbrugsudvidelse? Hvis nogen tør udtale en sikker tro på det, må jeg igen udtale en beundring for de pågældende. For vel er det rigtigt, at der i øjeblikket er en stramning i den økonomiske politik, og at de økonomiske indgreb er særdeles virksomme; men det er også rigtigt at understrege, at der ikke er et sådant overskud af begrænsning, at man tør tro på, at det vil kunne holde til det pres, der vil komme efter foråret.

Jeg finder grund til at bede regeringen modtage de tanker, det ærede medlem hr. Poul Hartling og jeg fremførte omkring hele indkomstpoltikken, lidt mere velvilligt, end jeg fik fornemmelsen af at man modtog dem under åbningsdebatten. Jeg tror, der er grund til på baggrund af det, jeg her har skitseret, at tage disse tanker op til vurdering i et lidt bedre klima, end jeg fik fornemmelsen af de blev modtaget med under åbningsdebatten. Vi kan simpelt hen ikke love, at økonomien kan styres, medmindre man fra alle sider erkender, at der skal det mod til, at man til hele befolkningen siger, at de økonomiske svingninger kommer, fordi det led i den økonomiske samordning, der hedder tilpasning af indkomstudviklingen, mangler. Det hjælper ikke at lukke øjnene for det.

En anden ting, man ikke kan vide, men som synes at være sandsynlig i hvert fald for mig, er, at med det nuværende omfang af kreditstramningen, specielt kreditrationeringen og her igen specielt med hensyn til obligationsudstedelsen, er der meget, der tyder på, at hvis denne skal fastholdes i det omfang, den har i dag, kommer vi ud for en nedgang i boligbyggeriet. Boligbyggeriet har nået den højde, hvor man tør tro, at vi kan forhindre boligangelen i at stige. Jeg tør ikke tro, at vi med byggeriets nuværende omfang kan afvikle den sidste rest af boligangelen i en tilfredsstillende overskuelig fremtid. Og hvis man da mener, at kreditstramningen skal fortsætte, samtidig med at man tror på, at hvis den gør det, vil boligbyggeriet gå ned, må man altså simpelt hen kalde alle de udtalelser tilbage, der er fremsat fra alle politiske sider om;

at man ønsker at fremme boligbyggeriet. Jeg ønsker ikke at begrænse boligbyggeriet, og derfor er det klart, at hele vurderingen af kreditstramningens forventede virkninger for byggeaktiviteten på boligområdet må med ind i vurderingen.

Jeg er ikke tilbøjelig til at tro, at skal vi undgå dette, vil det være nødvendigt at foretage det, man kan kalde en ompostering i de samlede økonomiske indgreb, sådan at en vis — og det synes jeg der skal sættes en meget kraftig streg under — en vis lempelse i obligationsrationeringen for boligbyggeriet muliggøres. Men jeg føler også trang til at understrege vigtigheden af — og det må efter min bedømmelse være noget af det væsentligste at få med ind i de kommende forhandlinger i udvalget — at man ikke nu lader sig forlede til at udstede løfter til nogen side om en almindelig lempelse i kreditstramningen. Jeg tror simpelt hen, det ville være en hasarderet politik at gøre det. Lad det være sagt både for den del af kreditstramningen, der vedrører den almindelige pengerationering via aftalen mellem Nationalbanken og de almindelige pengeinstitutter, og for de aftaler, der er truffet og måtte blive truffet mellem regering og kommuner.

Men når man har den opfattelse, at denne meget forsigtige lempelse i obligationsrationeringen er nødvendig, hvad kan man da gøre? Ja, der er jo flere veje, der kan føre til målet. Spørgsmålet er, om disse veje er farbare.

Man kan nå dette mål, hvis det er muligt at foretage sådanne udgiftsnedsettelse i regeringens forslag til ny finanslov og den aktivitetsplan, den indeholder, at de tilsammen vil kunne andrage et tilstrækkeligt beløb, idet der herved vil udgå mindre økonomisk aktivitet fra staten. Det må være helt klart, synes jeg, at det er det første, vi bør se på i de kommende udvalgsforhandlinger. Om sådanne udgiftsnedsettelser er mulige, ved jeg ikke, men må jeg med en venlig hilsen til mine indledende bemærkninger have lov til at minde om, hvad jeg som ordfører for det radikale venstre sagde under åbningsdebatten, fordi jeg i hvert fald vil gøre et forsøg på at forhindre misbrug af senere gentagelser af det. Jeg sagde, at det radikale venstre i hvert fald er af den opfattelse, at tilbageholdenhed med hensyn til statens aktivitet ikke bør